

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-02-26
Besvaras senast
2018-03-07 kl. 12.00

Till statsrådet Per Bolund (MP)

2017/18:850 Miljömärkningen Svanen

Information är en grundbult för att konsumenter och företag ska kunna göra medvetna val. Därför är bland annat kvalitets- och miljömärkningar oerhört viktiga. Med gemensamma certifieringssystem som exempelvis CE, Iso och Krav ges samhället insikt i vilka varor och tjänster som håller en viss standard. Vissa märkningar lägger ett gemensamt kvalitetsgolv för en bransch – andra är mer svåruppnåeliga och skapar drivkrafter till förbättring.

Miljömärkningen Svanen infördes 1989 på initiativ av Nordiska ministerrådet och sköts av det statliga bolaget Miljömärkning Sverige (tidigare Sis Miljömärkning AB). Svanen träffas tre gånger per år för att utvärdera och förnya kriterier, och märkningen finns på en uppsjö av varor i Sverige och Norden.

Tyvärre finns indikationer på att dessa kriterier inte i alla delar baseras på den konsensus som råder i forskarvärlden. Exempelvis förvägras märkning till produkter som utvecklats med hjälp av avancerad växtförädling, något som en rad ledamöter av Kungliga Vetenskapsakademien påpekar i Svenska Dagbladet den 21 februari i år. Svanen menar då att det inte finns en konsensus angående GMO, vilket förvisso kan vara sant, men det ter sig märkligt att en statlig aktör ska basera sin konsumentinformation på något annat än den dominerande uppfattningen hos oberoende forskningsorganisationer.

När det gäller exempelvis klimatutmaningen talas det ofta från klimatskeptikers håll om att det inte finns en konsensus angående växthuseffekten och jordens uppvärmning. Men då ska man minnas att relationen mellan uppfattningarna är ca 99 mot 1. Självklart bör då klimatpolitiken då luta sig mer på den dominerande uppfattningen, snarare än den avvikande. Samma sak gäller växtförädling.

Detta blir särskilt viktigt i en tidsålder som vår. Under förra året var två av de vanligaste begreppen i svensk och internationell debatt ”alternativa fakta” och ”fake news”. Skulle detta vara indikationer på att vi närmar oss en postfaktisk tid är detta mycket nedslående. Därför är det viktigare än någonsin att vi förlitar oss på vetenskapen – en uppfattning som flera svenska ministrar anförde i Dagens Nyheter den 21 april förra året.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Per Bolund:

Hur ska statsrådet och regeringen se till att den statliga miljömärkningen Svanen baseras på solid grund och aktuell forskning och tar hänsyn till den dominerande uppfattningen hos oberoende forskningsorganisationer om genmodifierade växter?

.....

Jesper Skalberg Karlsson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders